

ĐỔI MỚI MÔ HÌNH TĂNG TRƯỞNG DU LỊCH TỈNH QUẢNG TRỊ TRONG BỐI CẢNH MỚI

ThS NGUYỄN HẠNH NGUYỄN

Học viện Chính trị khu vực III

Tóm tắt: Vận dụng lý thuyết tăng trưởng kinh tế, bài viết xây dựng khung phân tích mô hình tăng trưởng du lịch cấp tỉnh gồm bốn yếu tố cấu thành là tài nguyên, nguồn nhân lực, cơ cấu sản phẩm và thị trường, đặt dưới sự điều tiết của thể chế và chính sách. Trên khung đó, bài viết đánh giá thực trạng du lịch Quảng Trị giai đoạn 2020 - 2025 và chỉ ra những thành tựu, hạn chế của địa phương. Trước yêu cầu phát triển của tỉnh Quảng Trị mới sau hợp nhất, bài viết đề xuất một số giải pháp chuyển đổi sang mô hình tăng trưởng theo chiều sâu, lấy năng suất, chất lượng, hiệu quả và năng lực cạnh tranh làm động lực chủ yếu.

Từ khóa: Quảng Trị, du lịch, mô hình tăng trưởng, năng lực cạnh tranh...

1. Mở đầu

Thực hiện Nghị quyết số 202/2025/QH15 ngày 12-6-2025 của Quốc hội, từ ngày 01-7-2025, tỉnh Quảng Trị được thành lập trên cơ sở hợp nhất tỉnh Quảng Trị và tỉnh Quảng Bình, mở ra không gian phát triển mới với hệ thống tài nguyên du lịch đa dạng và điều kiện thuận lợi để hình thành các chuỗi sản phẩm liên vùng, nâng cao năng lực cạnh tranh của điểm đến. Mặc dù du lịch địa phương đã phục hồi và tăng trưởng tích cực trong những năm gần đây, song quy mô thị trường còn nhỏ, tỷ trọng khách quốc tế và mức chi tiêu bình quân thấp, sản phẩm thiếu tính liên kết, giá trị gia tăng và sức cạnh tranh chưa tương xứng với tiềm năng. Bối cảnh mới đòi hỏi ngành du lịch phải chuyển từ tăng trưởng chủ yếu dựa vào mở rộng quy mô và khai thác tài nguyên sang phát triển theo chiều sâu, lấy chất lượng nguồn nhân lực, khả năng đổi mới sản phẩm, liên kết chuỗi giá trị và hiệu quả sử dụng nguồn lực làm nền tảng. Yêu cầu này phù hợp với định hướng Đại hội XIV của Đảng về “xác lập mô hình tăng trưởng mới với mục tiêu nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, giá trị gia tăng và sức cạnh tranh của nền kinh tế; lấy khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số làm động lực chính” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2026, tr. 377). Trên cơ sở đó, bài viết phân tích thực trạng và

đề xuất giải pháp đổi mới mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị, góp phần khai thác hiệu quả tiềm năng, lợi thế và nâng cao vị thế của du lịch địa phương trong giai đoạn mới.

2. Nội dung

2.1. Lý luận về mô hình tăng trưởng du lịch cấp tỉnh

Trong kinh tế học phát triển, mô hình tăng trưởng được hiểu là phương thức huy động, phân bổ và sử dụng các nguồn lực nhằm tạo ra sự gia tăng về quy mô, chất lượng và hiệu quả của nền kinh tế (Solow, 1956). Vận dụng vào lĩnh vực du lịch, mô hình tăng trưởng du lịch là hệ thống các yếu tố và cơ chế quyết định khả năng chuyển hóa tài nguyên du lịch thành sản phẩm, dịch vụ và trải nghiệm có giá trị, từ đó tạo ra tăng trưởng về lượng khách, doanh thu, việc làm và đóng góp của ngành vào phát triển kinh tế - xã hội địa phương. Do đó, bản chất của mô hình tăng trưởng du lịch không chỉ nằm ở quy mô nguồn lực đầu vào, mà quan trọng hơn là ở hiệu quả chuyển hóa các nguồn lực đó thành giá trị gia tăng và năng lực cạnh tranh của điểm đến.

Kế thừa lý thuyết tăng trưởng kinh tế và xuất phát từ đặc thù của ngành du lịch, trên cơ sở tiếp cận các khung phân tích năng lực cạnh tranh điểm đến (Dwyer & Kim, 2003; Ritchie & Crouch, 2003), mô

hình tăng trưởng du lịch địa phương được cấu thành bởi bốn yếu tố cơ bản. *Thứ nhất*, tài nguyên du lịch - nền tảng tạo nên sức hấp dẫn và lợi thế cạnh tranh của điểm đến, bao gồm tài nguyên tự nhiên và tài nguyên văn hóa - lịch sử. *Thứ hai*, nguồn nhân lực du lịch - chủ thể trực tiếp tạo ra và cung ứng các dịch vụ du lịch, quyết định chất lượng trải nghiệm của du khách và hiệu quả khai thác tài nguyên. *Thứ ba*, cơ cấu sản phẩm du lịch - phản ánh trình độ tổ chức khai thác tài nguyên và khả năng tạo ra các sản phẩm có giá trị gia tăng cao, đáp ứng nhu cầu đa dạng của thị trường. *Thứ tư*, thị trường du lịch - đầu ra phản ánh khả năng tiêu thụ sản phẩm, mở rộng quy mô hoạt động và tạo doanh thu cho ngành. Bốn yếu tố này được định hướng bởi hệ thống thể chế và cơ chế chính sách, có vai trò định hướng phát triển, huy động và phân bổ nguồn lực, thúc đẩy liên kết giữa các chủ thể, đồng thời nâng cao hiệu quả hoạt động của toàn ngành du lịch.

Từ khung lý thuyết trên, có thể phân biệt hai dạng mô hình tăng trưởng du lịch cơ bản. Mô hình tăng trưởng theo chiều rộng chủ yếu dựa vào mở rộng quy mô khai thác tài nguyên, gia tăng các yếu tố đầu vào và tăng số lượng khách du lịch để tạo tăng trưởng, phù hợp với cách tiếp cận tăng trưởng dựa trên tích lũy yếu tố sản xuất (Solow, 1956). Ngược lại, mô hình tăng trưởng theo chiều sâu hướng đến nâng cao giá trị gia tăng thông qua nâng cao chất lượng sản phẩm và dịch vụ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao và tăng cường năng lực cạnh tranh của điểm đến, gần với quan điểm của lý thuyết tăng trưởng nội sinh khi coi tri thức, đổi mới công nghệ và vốn con người là động lực cốt lõi của tăng trưởng dài hạn (Romer, 1986; Lucas, 1988). Sự khác biệt giữa hai mô hình không nằm ở tốc độ tăng trưởng mà ở nguồn gốc tạo ra tăng trưởng và hiệu quả sử dụng các nguồn lực. Đây là cơ sở lý luận để đánh giá thực trạng mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2020 - 2025, đồng thời đề xuất định hướng đổi mới mô hình tăng trưởng phù hợp với yêu cầu phát triển trong bối cảnh mới.

2.2. Thực trạng mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2020 - 2025

2.2.1. Thực trạng các yếu tố cấu thành mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị

Thứ nhất, tài nguyên du lịch là lợi thế nổi trội nhưng hiệu quả khai thác còn thấp

Quảng Trị là một trong số ít địa phương ở Việt Nam đồng thời sở hữu hệ thống tài nguyên du lịch lịch sử - văn hóa, biển đảo và sinh thái có giá trị đặc sắc. Toàn tỉnh hiện có 647 di tích được xếp hạng, trong đó có 5 di tích quốc gia đặc biệt, 69 di tích quốc gia và 573 di tích cấp tỉnh; 2 di sản văn hóa phi vật thể được UNESCO ghi danh và 18 di sản văn hóa phi vật thể quốc gia (Mai Lâm, 2026). Hệ thống di tích lịch sử cách mạng như Thành Cổ Quảng Trị, Đồi bờ Hiền Lương - Bến Hải, Địa đạo Vịnh Mốc, Nghĩa trang Liệt sĩ Quốc gia Trường Sơn và Nghĩa trang Liệt sĩ Quốc gia Đường 9 đã tạo nên lợi thế cạnh tranh khác biệt của Quảng Trị trong phát triển du lịch về nguồn. Bên cạnh đó, hệ thống bãi biển, đảo ven bờ và các khu bảo tồn thiên nhiên cũng tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển du lịch biển đảo, sinh thái và cộng đồng.

Tuy nhiên, lợi thế tài nguyên chưa được chuyển hóa tương xứng thành giá trị gia tăng và năng lực cạnh tranh của điểm đến. Phần lớn tài nguyên vẫn được khai thác theo hình thức tham quan truyền thống thiếu các sản phẩm trải nghiệm chuyên sâu và các dịch vụ có giá trị gia tăng cao. Mặc dù sở hữu lợi thế độc đáo về ký ức lịch sử - văn hóa, Quảng Trị vẫn chưa hình thành được các sản phẩm mang tính biểu tượng có sức hấp dẫn đối với thị trường quốc tế và các phân khúc khách có khả năng chi tiêu cao. Điều này cho thấy tăng trưởng du lịch của tỉnh vẫn dựa chủ yếu vào khai thác lợi thế tài nguyên sẵn có, trong khi khả năng chuyển hóa tài nguyên thành giá trị kinh tế và động lực tăng trưởng mới còn hạn chế. Bên cạnh đó, công tác số hóa, quản trị và bảo tồn tài nguyên du lịch chưa đồng bộ; tác động của biến đổi khí hậu và xói lở ven biển cũng đang tạo ra những thách thức đối với hiệu quả khai thác tài nguyên trong dài hạn.

Thứ hai, nguồn nhân lực du lịch từng bước được cải thiện nhưng chưa đáp ứng yêu cầu phát triển theo chiều sâu

Theo số liệu trên phần mềm quản lý hướng dẫn viên, đến ngày 31-12-2025, ngành du lịch Quảng Trị tạo việc làm cho khoảng 28.000 lao động, trong đó có khoảng 9.000 lao động trực tiếp và 19.000 lao động gián tiếp. Toàn tỉnh có 634 hướng dẫn viên du lịch được cấp thẻ đang hoạt động, gồm 357 hướng dẫn viên

quốc tế và 277 hướng dẫn viên nội địa (Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Quảng Trị, 2026). Giai đoạn 2020 - 2025, nhiều chương trình đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ và nâng cao nhận thức về du lịch đã được triển khai, góp phần cải thiện chất lượng nguồn nhân lực và nâng cao chất lượng dịch vụ.

Mặc dù vậy, chất lượng nguồn nhân lực vẫn là một trong những điểm nghẽn của ngành. Đội ngũ lao động có trình độ quản trị hiện đại, kỹ năng số, ngoại ngữ và năng lực thiết kế sản phẩm du lịch còn thiếu. Hướng dẫn viên quốc tế chủ yếu sử dụng tiếng Anh, trong khi nguồn nhân lực phục vụ các thị trường trọng điểm như Nga, Trung Quốc, Hàn Quốc và Nhật Bản còn hạn chế. Bên cạnh đó, phần lớn doanh nghiệp du lịch có quy mô nhỏ và vừa, năng lực quản trị chưa cao, chưa hình thành được đội ngũ chuyên nghiệp trong các lĩnh vực marketing, xúc tiến thị trường và phát triển sản phẩm. Những hạn chế trên không chỉ ảnh hưởng đến chất lượng trải nghiệm của du khách mà còn làm giảm khả năng đổi mới sáng tạo, ứng dụng công nghệ và nâng cao giá trị gia tăng trong chuỗi giá trị du lịch.

Thứ ba, thị trường du lịch phục hồi mạnh mẽ nhưng chất lượng tăng trưởng còn hạn chế

Sau những tác động của đại dịch Covid-19, thị trường du lịch Quảng Trị đã phục hồi khá nhanh. Giai đoạn 2020 - 2025, tổng lượng khách du lịch đến tỉnh đạt hơn 31,5 triệu lượt, tốc độ tăng trưởng bình quân khoảng 60,7%/năm; tổng thu từ khách du lịch đạt hơn 34.500 tỷ đồng, tốc độ tăng trưởng bình quân khoảng 69,8%/năm. Đến năm 2025, quy mô thị trường du lịch đã vượt mức trước đại dịch. Hệ thống cơ sở lưu trú tiếp tục được mở rộng với khoảng 780 cơ sở, gần 12.000 phòng và 22.500 giường; số lượng doanh nghiệp kinh doanh lữ hành tăng từ 40 đơn vị năm 2020 lên 89 đơn vị năm 2025 (Diệu Hương, 2026).

Tuy nhiên, sự gia tăng về quy mô thị trường chưa đồng nghĩa với sự cải thiện tương xứng về chất lượng tăng trưởng. Trên phạm vi tỉnh Quảng Trị sau hợp nhất, mặc dù lượng khách du lịch tăng khá, song mức chi tiêu bình quân năm 2025 chỉ đạt khoảng 1,15 triệu đồng/lượt khách và tốc độ tăng doanh thu bình quân giai đoạn 2020 - 2025 vẫn thấp hơn tốc độ tăng lượt khách. Điều này cho thấy tăng trưởng du lịch chủ yếu dựa vào mở rộng quy mô khách, trong khi khả năng

tạo giá trị gia tăng trên mỗi lượt khách còn hạn chế. Cơ cấu khách quốc tế, vốn là nhóm thường có thời gian lưu trú dài và mức chi tiêu cao, cũng chỉ chiếm khoảng 4% tổng lượng khách năm 2025, thấp hơn nhiều so với các trung tâm du lịch lớn của miền Trung (Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Trị, 2026). Tính mùa vụ vẫn diễn ra khá rõ nét do đặc điểm khí hậu, khiến hoạt động du lịch tập trung vào một số thời điểm trong năm, gây khó khăn cho việc duy trì tăng trưởng ổn định. Điều này phản ánh rằng động lực tăng trưởng của thị trường du lịch Quảng Trị hiện nay vẫn chủ yếu dựa vào mở rộng số lượng khách hơn là nâng cao giá trị trên mỗi du khách.

Thứ tư, cơ cấu sản phẩm du lịch từng bước đa dạng hóa nhưng còn thiếu liên kết và giá trị gia tăng cao

Những năm gần đây, tỉnh Quảng Trị đã từng bước hình thành một số nhóm sản phẩm du lịch chủ đạo gồm du lịch lịch sử - văn hóa, du lịch biển đảo, du lịch sinh thái và du lịch cộng đồng. Một số sản phẩm mới đã được đưa vào khai thác, tiêu biểu như tuyến “Đường Trường Sơn huyền thoại - Hang Chi huy” kết hợp du lịch sinh thái với trải nghiệm lịch sử, tuyến du lịch DMZ gắn với hệ thống di tích chiến tranh cách mạng và các mô hình du lịch nông thôn mới. Đặc biệt, việc Thủ tướng Chính phủ đưa tam giác du lịch Cửa Việt - Cửa Tùng - Cửa Cồn vào danh mục các địa điểm tiềm năng phát triển Khu du lịch quốc gia đã mở ra cơ hội quan trọng để hình thành các sản phẩm du lịch có quy mô, thương hiệu lớn trong tương lai.

Mặc dù vậy, cơ cấu sản phẩm du lịch vẫn bộc lộ nhiều hạn chế. Phần lớn sản phẩm hiện nay vẫn dựa trên khai thác trực tiếp tài nguyên sẵn có, chủ yếu phục vụ nhu cầu tham quan, nghỉ dưỡng ngắn ngày hoặc trải nghiệm đơn lẻ. Nhiều tài nguyên có giá trị nổi bật như hệ thống di tích lịch sử cách mạng, đảo Cửa Cồn hay các không gian văn hóa cộng đồng vẫn chưa được chuyên hóa thành các sản phẩm du lịch đặc trưng có khả năng tạo dấu ấn thương hiệu và thu hút các phân khúc khách có mức chi tiêu cao. Bên cạnh đó, sự liên kết giữa các điểm đến, dịch vụ lưu trú, ẩm thực, mua sắm và giải trí còn hạn chế, khiến chuỗi trải nghiệm du lịch chưa hoàn chỉnh. Các hoạt động kinh tế đêm, công nghiệp văn hóa, dịch vụ giải trí và các sản phẩm ứng dụng công nghệ số còn

chậm phát triển, làm giảm khả năng kéo dài thời gian lưu trú và gia tăng mức chi tiêu của du khách.

Thứ năm, thể chế phát triển du lịch từng bước được hoàn thiện nhưng chưa tạo được đột phá về huy động nguồn lực

Giai đoạn 2020 - 2025, hệ thống cơ chế, chính sách phát triển du lịch của tỉnh Quảng Trị tiếp tục được hoàn thiện. Nghị quyết số 12/2022/NQ-HĐND ngày 15-4-2022 về chính sách hỗ trợ phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh Quảng Trị, giai đoạn 2022 - 2030 và Quyết định số 719/QĐ-UBND ngày 27-02-2026 về phê duyệt điều chỉnh Quy hoạch tỉnh Quảng Trị thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 đã xác định rõ vị trí, vai trò của du lịch trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội địa phương. Du lịch được xác định là một trong bốn trụ cột tăng trưởng của tỉnh cùng với năng lượng, logistics và nông nghiệp xanh.

Tuy nhiên, công tác quy hoạch và tổ chức thực hiện quy hoạch ở một số lĩnh vực còn thiếu tính đồng bộ; nhiều dự án du lịch trọng điểm triển khai chậm hoặc chưa phát huy hiệu quả như kỳ vọng. Hạ tầng du lịch tại một số khu vực tiềm năng chưa đáp ứng yêu cầu khai thác quy mô lớn, trong khi cơ chế thu hút đầu tư chưa đủ sức hấp dẫn để thu hút các nhà đầu tư chiến lược có khả năng tạo ra các sản phẩm và dịch vụ du lịch có giá trị gia tăng cao. Bên cạnh đó, liên kết giữa các chủ thể trong chuỗi giá trị du lịch còn lỏng lẻo; cơ chế phối hợp giữa chính quyền, doanh nghiệp và cộng đồng chưa thực sự hiệu quả. Các chính sách thúc đẩy chuyển đổi số, đổi mới sáng tạo và phát triển du lịch thông minh bước đầu được triển khai nhưng chưa tạo ra những thay đổi đáng kể trong phương thức quản trị và khai thác thị trường.

2.2.2. Nhận diện mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị hiện nay

Xét từ góc độ kinh tế học phát triển, mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị hiện nay về cơ bản mang đặc trưng của mô hình tăng trưởng theo chiều rộng. Trong mô hình này, tài nguyên du lịch giữ vai trò là động lực tăng trưởng chủ yếu; các yếu tố quyết định tăng trưởng theo chiều sâu như chất lượng nguồn nhân lực, năng lực đổi mới sản phẩm, trình độ ứng dụng công nghệ, hiệu quả liên kết chuỗi giá trị và năng lực cạnh tranh của điểm đến chưa thực sự trở thành động lực dẫn dắt. Điều đó phản ánh khoảng cách tương đối

lớn giữa tiềm năng tài nguyên và khả năng chuyển hóa tài nguyên thành giá trị gia tăng. Mô hình tăng trưởng hiện nay đã có những đóng góp tích cực trong giai đoạn đầu phát triển, song khi yêu cầu không chỉ dừng lại ở tăng số lượng khách mà hướng tới nâng cao chất lượng, hiệu quả và đóng góp bền vững của du lịch vào nền kinh tế địa phương, những giới hạn của mô hình tăng trưởng theo chiều rộng ngày càng bộc lộ rõ hơn. Điều này đòi hỏi du lịch Quảng Trị phải từng bước chuyển sang mô hình tăng trưởng theo chiều sâu, trong đó giá trị gia tăng, chất lượng sản phẩm, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và năng lực cạnh tranh của điểm đến trở thành những động lực chủ đạo.

2.3. Giải pháp đổi mới mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị trong giai đoạn mới

Thứ nhất, cần tiếp tục hoàn thiện thể chế phát triển du lịch theo hướng kiến tạo phát triển và mở đường cho đổi mới sáng tạo. Thực tiễn cho thấy, điểm nghẽn lớn nhất đối với phát triển du lịch Quảng Trị hiện nay không phải là thiếu tài nguyên mà là thiếu các cơ chế đủ mạnh để chuyển hóa tài nguyên thành nguồn lực phát triển. Do đó, cần rà soát, hoàn thiện đồng bộ hệ thống quy hoạch, cơ chế quản lý và chính sách thu hút đầu tư nhằm tạo môi trường thuận lợi cho các nhà đầu tư chiến lược tham gia phát triển du lịch. Trọng tâm là xây dựng cơ chế liên kết vùng giữa Quảng Trị với Thành phố Huế, Đà Nẵng, và các địa phương trên Hành lang kinh tế Đông - Tây; đồng thời nghiên cứu các cơ chế thí điểm về hợp tác công tư (PPP), chuyển đổi số, kinh tế ban đêm và khai thác tài sản công trong phát triển du lịch. Thể chế phải thực sự trở thành động lực thúc đẩy đổi mới mô hình tăng trưởng thay vì chỉ đóng vai trò quản lý hành chính đơn thuần.

Thứ hai, cần kiến tạo các không gian phát triển mới nhằm nâng cao giá trị khai thác tài nguyên du lịch. Nếu trong mô hình tăng trưởng cũ, tài nguyên được khai thác như những điểm đến đơn lẻ thì trong mô hình tăng trưởng mới, tài nguyên cần được tổ chức thành các không gian kinh tế du lịch có khả năng tạo ra giá trị gia tăng cao hơn. Trên cơ sở đó, Quảng Trị cần hình thành không gian du lịch lịch sử - hòa bình dọc trục Hiền Lương - Vịnh Mốc - Thành Cổ Quảng Trị - Đường 9 - Khe Sanh, tạo thành sản phẩm du lịch đặc trưng mang tầm quốc gia và quốc tế. Đồng thời, phát triển không gian kinh tế du lịch

biển đảo Cửa Việt - Cửa Tùng - Cồn Cỏ theo định hướng Khu du lịch quốc gia; xây dựng không gian du lịch sinh thái và cộng đồng ở khu vực miền Tây gắn với bảo tồn đa dạng sinh học và văn hóa các dân tộc thiểu số. Việc phát triển theo không gian sẽ góp phần nâng cao giá trị sử dụng tài nguyên, kéo dài thời gian lưu trú và gia tăng mức chi tiêu của du khách.

Thứ ba, cần thúc đẩy hình thành các mô hình kinh tế du lịch mới dựa trên đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và kinh tế trải nghiệm. Thay vì chủ yếu cung cấp dịch vụ tham quan truyền thống, du lịch Quảng Trị cần chuyển mạnh sang phát triển các mô hình kinh tế có khả năng tạo giá trị gia tăng cao như kinh tế đêm, kinh tế sự kiện, kinh tế sáng tạo dựa trên di sản, du lịch thông minh, du lịch số và các sản phẩm trải nghiệm lịch sử tương tác. Đặc biệt, lợi thế về hệ thống di tích chiến tranh cách mạng cho phép Quảng Trị phát triển các sản phẩm du lịch ký ức chiến tranh, giáo dục hòa bình và trải nghiệm lịch sử bằng công nghệ thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR) và trí tuệ nhân tạo (AI). Đây không chỉ là giải pháp nâng cao sức hấp dẫn của điểm đến mà còn tạo cơ sở để chuyển từ khai thác tài nguyên sang khai thác giá trị tri thức, văn hóa và công nghệ trong phát triển du lịch.

Thứ tư, nâng cao chất lượng thị trường và năng lực cạnh tranh của điểm đến theo hướng chuyển từ tăng trưởng dựa vào số lượng khách sang tăng trưởng dựa vào giá trị của mỗi du khách. Trọng tâm là ưu tiên thu hút các phân khúc khách có khả năng chi tiêu cao, thời gian lưu trú dài và nhu cầu trải nghiệm chuyên sâu như khách quốc tế, khách nghiên cứu lịch sử, khách du lịch văn hóa, khách nghỉ dưỡng chất lượng cao và khách MICE. Đồng thời, cần xây dựng thương hiệu du lịch Quảng Trị như một “điểm đến của ký ức, hòa bình và khát vọng phát triển”, tạo sự khác biệt rõ nét trong hệ thống du lịch miền Trung và cả nước.

Thứ năm, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao và hiện đại hóa năng lực quản trị du lịch là điều kiện bảo đảm cho sự thành công của mô hình tăng trưởng mới. Cần chuyển mạnh từ đào tạo lao động phục vụ sang đào tạo nguồn nhân lực có khả năng quản trị điểm đến, thiết kế sản phẩm, ứng dụng công nghệ số và đổi mới sáng tạo. Đồng thời, đẩy nhanh xây dựng hệ sinh thái du lịch thông minh trên nền tảng dữ liệu lớn, kết

nối đồng bộ giữa cơ quan quản lý, doanh nghiệp và du khách nhằm nâng cao hiệu quả quản trị, dự báo thị trường và chất lượng trải nghiệm.

Như vậy, đổi mới mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị thực chất là quá trình chuyển từ khai thác tài nguyên sang sáng tạo giá trị, từ tăng trưởng dựa vào số lượng sang tăng trưởng dựa vào chất lượng, từ lợi thế tự nhiên sang lợi thế cạnh tranh được tạo dựng bởi thể chế, công nghệ, đổi mới sáng tạo và nguồn nhân lực. Đây chính là con đường để du lịch Quảng Trị phát triển nhanh, bền vững và trở thành ngành kinh tế quan trọng của tỉnh trong giai đoạn mới.

3. Kết luận

Đổi mới mô hình tăng trưởng du lịch tỉnh Quảng Trị là yêu cầu khách quan, vừa mang tính cấp bách trước những đòi hỏi của thực tiễn phát triển, vừa có ý nghĩa chiến lược lâu dài trong tiến trình hiện thực hóa mục tiêu đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh. Quá trình này đòi hỏi sự chuyển dịch đồng bộ từ hoàn thiện thể chế, kiến tạo các không gian du lịch mới, phát triển các mô hình kinh tế du lịch dựa trên đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, đến nâng cao chất lượng nguồn nhân lực và năng lực quản trị điểm đến. Thực hiện thành công bước chuyển đổi này sẽ tạo nền tảng để du lịch Quảng Trị phát triển nhanh và bền vững, từng bước khẳng định vai trò là một cực tăng trưởng quan trọng trong cơ cấu kinh tế của tỉnh, góp phần nâng cao vị thế của Quảng Trị trên Hành lang kinh tế Đông - Tây, đồng thời đóng góp tích cực vào sự phát triển của vùng Bắc Trung bộ và cả nước trong kỷ nguyên phát triển mới.

Tài liệu tham khảo:

1. Bộ Chính trị (2017). *Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 16-01-2017 về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn*. <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Thuong-mai/Nghi-quyet-so-08-NQ-TW-phat-trien-du-lich-tro-thanh-nganh-kinh-te-mui-nhon-2017-338542.aspx>
2. Diệu Hương (2026). *Du lịch Quảng Trị 2026: Bền vững hơn, chuyên nghiệp hơn. Báo và phát thanh, truyền hình Quảng Trị*. <https://baoquangtri.vn/du-lich/202601/du-lich-quang-tri-2026-ben-vung-hon-chuyen-nghiep-hon-bfa0caa/>
3. Dwyer, L., & Kim, C (2003). Destination Competitiveness: Determinants and Indicators, *Current Issues in Tourism*, 6(5), 369 - 414. <https://doi.org/10.1080/13683500308667962>

Xem tiếp trang 31